

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **D., a.s.** so sídlom v B., IČO: X., proti odporkyňi **Ing. A. N.**, bývajúcej v B., o zaplatenie 40,23 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 4 C 22/2006, o dovolaní odporkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 30. júna 2010 sp. zn. 6 Co 152/2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Navrhovateľovi nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava IV uznesením z 26. marca 2009 č.k. 4 C 22/2006-204 zastavil podľa § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov konanie o dovolaní odporkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 24. januára 2008 sp. zn. 6 Co 338/2007; rozhodol tiež o náhrade trov konania. Na odvolanie odporkyne Krajský súd v Bratislave uznesením z 22. júna 2009 sp. zn. 6 Co 143/2009 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správne (§ 219 ods. 1 O.s.p.). Toto uznesenie odvolacieho súdu napadla odporkyňa dovolaním (ďalej len „dovolanie I.“).

Okresný súd Bratislava IV uznesením z 22. marca 2010 č.k. 4 C 22/2006-256 zamietol žiadosť odporkyne o ustanovenie zástupcu pre dovolacie konanie z radov advokátov (§ 30 O.s.p.). Na jej odvolanie Krajský súd v Bratislave napadnuté rozhodnutie potvrdil uznesením z 30. júna 2010 sp. zn. 6 Co 152/2010.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) konanie o dovolaní I. zastavil uznesením zo 6. septembra 2010 sp. zn. 3 Cdo 178/2010, ktoré odôvodnil tým, že odporkyňa neodstránila nedostatok osobitnej podmienky dovolacieho

konania a napriek výzve súdu nezaložila do spisu plnomocenstvo udelené advokátovi na jej zastupovanie v dovolacom konaní (§ 243c O.s.p., § 241 ods. 1 O.s.p. a § 104 ods. 2 O.s.p.).

Dňa 8. septembra 2010 bolo Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky doručené dovolanie odporkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 30. júna 2010 sp. zn. 6 Co 152/2010 (ďalej len „dovolanie II.“). Odporkyňa v dovolaní II. uviedla, že v odvolacom konaní došlo k procesnej vade, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Namietala, že „právny vzťah upravený rozsudkom súdu prvého stupňa bol druhostupňovým rozsudkom iba potvrdený a vôbec sa nezaoberal neuskutočnenými dôkazmi, či nesprávnymi podkladmi, ktoré sú obsahom odvolania odporkyne a poukazuje sa na ne. Je potrebné, aby dovolací súd preskúmal práve vecnú stránku konania pred súdom. Tak správnosť skutkových zistení, a nie iba správnosť právnych posúdení. Krajský súd v Bratislave na základe využitia § 219 O.s.p. potvrdil doteraz bez potreby skúmania skutkovej podstaty právneho podloženia všetky odvolania. Vecnou správnosťou sa podľa literatúry rozumie predsa tak správnosť skutkových zistení (1), a nie iba správnosť právneho posúdenia (2). V danom prípade ... je pravidelne venovaná pozornosť druhostupňového súdu len skúmaniu právnej stránky zdôvodnenia priestupku ako takého a vôbec nie jeho vzniku. Uznanie priestupku súdom je pre odporkyňu po právnej stránke zásadného významu. V deň uvedený v predmetnom hlásení bola doma a má na to aj svedkov, tak ako aj navrhovateľ, ktorý má len pracovníka vypisujúceho predmetné hlásenie, na ktoré je možné uplatniť rozumné pochybnosti, ako boli uvedené v podaní odporkyňou“. V závere dodala, že „ak je zjavné, že v dovolacom konaní ide odporkyňou o zrejme (iba) bezúspešné bránenie práva, tak to v podstate znamená, že nie je vylúčená možnosť úspechu pod vedením dovolania s profesionálnym zastúpením“.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie II. podala včas účastníčka konania, skúmal, či sú splnené procesné predpoklady pre to, aby preskúmal napadnuté rozhodnutie z hľadiska jeho vecnej správnosti.

I keď odporkyňa nemá právnické vzdelanie a nie je zastúpená advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), dovolací súd – v prípade dovolania II. – nepovažoval nedostatok povinného zastúpenia odporkyne advokátom za prekážku, ktorá by bránila preskúmaniu prípustnosti tohto mimoriadneho opravného prostriedku. Vychádzal z toho, že ak predmetom dovolacieho prieskumu má byť rozhodnutie, ktorým nebolo vyhovené žiadosti účastníka o ustanovenie zástupcu z radov advokátov v zmysle § 30 O.s.p. (ako je to aj v posudzovanej veci), nemožno

striktne trvať na splnení tejto podmienky, lebo v opačnom prípade by bol popretý nielen zámer, ktorý sledoval účastník konania podaním tohto mimoriadneho opravného prostriedku, ale tiež účel dovolacieho konania, v ktorom predmetom posúdenia má byť záver odvolacieho súdu o (ne)splnení podmienok pre ustanovenie zástupcu z radov advokátov súdom (pozn.: na obdobnom názore založil Najvyšší súd Slovenskej republiky svoje rozhodnutia aj v iných obdobných prípadoch – vid' napríklad veci sp. zn. 2 Cdo 329/2006 a sp. zn. 3 Cdo 177/2009).

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Dovolanie II. smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu. Dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky. Keďže dovolaním II. je napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nevykazujúce znaky uznesení, proti ktorým je dovolanie prípustné, nemožno jeho prípustnosť vyvodiť z § 239 ods. 1 a 2 O.s.p.

S prihliadnutím na zákonnú povinnosť vyplývajúcu z § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. sa dovolací súd zaoberal aj tým, či v konaní nedošlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú taxatívne vymenované v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (aj uzneseniu), pokiaľ a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval

vyúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Treba zdôrazniť, že z hľadiska posúdenia existencie niektorej z uvedených procesných väd ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je významné subjektívne tvrdenie účastníka o tom, že v konaní došlo k vade v zmysle § 237 O.s.p., ale len zistenie existencie vady tejto povahy.

Odporkyňa netvrdila, že v súvislosti s rozhodovaním súdov o žiadosti, aby jej bol ustanovený zástupca z radov advokátov, došlo k procesným vadám v zmysle § 237 O.s.p.; existencia väd takej povahy v dovolacom konaní ani nevyšla najavo. Prípustnosť dovolania II. preto nemožno vyvodit' ani z uvedeného ustanovenia.

Podľa § 30 O.s.p. účastníkovi, u ktorého sú predpoklady, aby bol súdom oslobodený od súdnych poplatkov, ustanoví sudca alebo poverený zamestnanec súdu na jeho žiadosť zástupcu z radov advokátov, ak je to potrebné na ochranu jeho záujmov. Procesným predpokladom pre ustanovenie zástupcu z radov advokátov v zmysle tohto ustanovenia sú vo všeobecnosti a/ žiadosť účastníka konania, b/ splnenie predpokladov pre oslobodenie od súdnych poplatkov, c/ danosť takej potreby ochrany záujmov účastníka konania, ktorá je v priamej súvislosti s predmetom konania. Pokiaľ má byť účastníkovi zástupca ustanovený, musia byť uvedené predpoklady splnené kumulatívne.

Odporkyňa podala žiadosť o ustanovenie zástupcu z radov advokátov, čím došlo k splneniu vyššie uvedeného predpokladu označeného pod a/. Pokiaľ ale ide o otázku splnenia ďalšieho z predpokladov (viď vyššie b/), treba uviesť, že pre záver súdu o danosti podmienok pre oslobodenie účastníka konania od súdneho poplatku sú významné hľadiská uvedené v ustanovení § 138 O.s.p. (najmä existencia pomerov účastníka odôvodňujúcich oslobodenie a skutočnosť, že v jeho prípade nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva). Pri rozhodovaní o oslobodení fyzickej osoby od súdnych poplatkov súd berie na zreteľ najmä jej celkové majetkové, zdravotné a sociálne pomery, výšku súdneho poplatku, predpokladané trovy dokazovania, povahu uplatneného nároku. Obsah spisu v danom prípade nedáva podklad pre záver, že by odporkyňi nebol ustanovený zástupca pre dovolacie konanie z radov advokátov, hoci pre to boli dané procesné predpoklady. Na tom nemôže nič zmeniť ani odporkyňou tvrdená neúplnosť a nesprávnosť skutkových zistení, na ktorých súdy nižších stupňov založili rozhodnutie vo veci samej (pozn. dovolacieho súdu: v konaní o dovolaní II. nebola preskúmaná opodstatnenosť uvedeného tvrdenia odporkyne).

Odporkyňou vytykané nedostatočné zistenie skutkového stavu a nesprávne právne posúdenie veci tak vo všeobecnosti, ako aj v prípade dovolania II. nezakladajú procesnú prípustnosť dovolania. Neúplnosť skutkových zistení môže viesť k vecne nesprávne rozhodnutiu súdu, sama neúplnosť skutkových zistení ale prípustnosť dovolania nezakladá. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), Občiansky súdny poriadok ale nepovažuje nesprávne právne posúdenie za dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania. Uvedené námietky by mohla dovolateľka úspešne uplatniť len ak by dovolanie II. bolo procesne prípustné; o tento prípad ale v preskúmvanej veci nešlo.

Odporkyňa v závere dovolania II. uviedla, že „ak je zjavné, že v dovolacom konaní ide odporkyňou o zrejme (iba) bezúspešné bránenie práva, tak to v podstate znamená, že nie je vylúčená možnosť úspechu pod vedením dovolania s profesionálnym zastúpením“. Z obsahu tejto časti dovolania II. možno vyvodíť názor dovolateľky, že kvalifikovaný zástupca pre dovolacie konanie jej mal byť ustanovený, lebo pokiaľ by jej súd ustanovil za zástupcu advokáta, mohla byť v dovolacom konaní úspešná. Dovolací súd s jej argumentáciou nesúhlasí. Názor súdov nižších stupňov o zrejme bezúspešnom uplatnení práva odporkyňou považuje za plne opodstatnený a len pre úplnosť dodáva, že vo veci samej išlo o zaplatenie 1 212 Sk (40,23 €) s príslušenstvom, pričom priamo zo zákona – z ustanovenia § 238 ods. 5 veta prvá O.s.p. vyplýva, že dovolanie nie je prípustné vo veciach, v ktorých bolo napadnuté právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšujúcom trojnásobok minimálnej mzdy.

Keďže procesná prípustnosť dovolania II. odporkyne nevyplýva z § 239 ani z § 237 O.s.p., dovolací súd odmietol tento mimoriadny opravný prostriedok odporkyne ako smerujúci proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 243b ods. 5 O.s.p. a § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

V dovolacom konaní nebola odporkyňa úspešná a vznikla jej povinnosť nahradiť procesne úspešnému navrhovateľovi trovy dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nepriznal navrhovateľovi náhradu trov dovolacieho konania, lebo v konaní o dovolaní II. nebol podaný návrh na

priznanie tejto náhrady (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 22. septembra 2010

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková